

Rekenkamer Oost-Nederland
T.a.v. het bestuur
Achter de Muren Zandpoort 6
7411 GE DEVENTER

Datum

15 mei 2019

Zaaknummer

2019-005745

OnderwerpReactie op rapport Bestuurlijke nota
grondwaterbescherming**Inlichtingen bij**Martien Bult
026 359 8310
post@gelderland.nl**Blad**

1 van 4

Geachte mevrouw/heer,

Hierbij ontvangt u onze reactie op uw rapport “Drinkwaterbronnen grondig beschermd? Grondwaterbescherming voor de publieke drinkwatervoorziening in Gelderland en Overijssel” van april 2019. In het rapport staan de door u gesignaleerde bevindingen en aanbevelingen voor de bescherming van het grondwater via de provinciale omgevingsverordeningen.

De doelstelling van de bescherming is het voorkomen van achteruitgang van de kwaliteit van het grondwater dat is bestemd voor de openbare drinkwatervoorziening. Uw conclusie is dat deze bij een belangrijk deel van de drinkwaterwinningen in Gelderland (en Overijssel) nog niet wordt gehaald. Deze conclusie komt overeen met de resultaten van de gebiedsdossiers die wij hebben opgesteld voor de grondwaterbeschermingszones. Daarin staat dat bij 3 van de 37 winningen sprake is van achteruitgang en er bij 29 winningen een risico is voor de drinkwaterwinning.

Zoals u onder aanbeveling 1 aangeeft zijn verontreinigingen in het grondwater vaak het gevolg van bemesting en het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Wij kunnen ons vinden in uw constatering. De provincie Gelderland ziet de aanpak van deze problematiek als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van Rijk, provincie en waterschappen, maar ook van de agrarische sector, waarbij verschillende instrumenten kunnen en moeten worden ingezet. Ook is het niet effectief als alleen Gelderland verplichte maatregelen neemt omdat dit kan leiden tot verschuiving van de problematiek naar andere provincies.

De problematiek wordt door ons aangepakt via andere instrumenten dan die van de omgevingsverordening. Dat gebeurt onder andere via de gebiedsdossiers en de Uitvoeringsovereenkomst 6de nitraatactieprogramma. Deze instrumenten zijn in uw rapport buiten beschouwing gelaten. Desondanks moet uw conclusie en de aanbeveling op dit punt in samenhang worden gezien met de voortgang van deze sporen. Wij komen hierop terug bij onze reactie op de aanbevelingen.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

≡ provincie
Gelderland

De in uw rapport genoemde aanbevelingen hebben wij hieronder overgenomen met onze reactie daaraan toegevoegd.

- 1. Ga als PS, op basis van de belangrijkste bedreigingen voor de kwaliteit van het grondwater, met GS in gesprek over het stellen van maatwerkregels in de Omgevingsverordening. Vraag GS ter voorbereiding daarop de mogelijkheden onder de Omgevingswet in kaart te brengen zodat het instrument ingezet kan worden als vrijwillige inzet onvoldoende resultaat oplevert.**

Reactie

Wij onderschrijven deze aanbeveling en willen daarbij draagvlak behouden voor de huidige vrijwillige aanpak via andere instrumenten.

Momenteel worden diverse vrijwillige maatregelen uitgevoerd via andere sporen dan de omgevingsverordening (Uitvoeringsovereenkomst 6de nitraatactieprogramma en het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer). Deze maatregelen zijn in een voorbereidend stadium of net gestart en het resultaat is daardoor nog niet duidelijk. Naar onze mening is het gewenst om in deze stadia geen verplichte maatregelen voor te schrijven omdat deze de vrijwillige aanpak ondermijnen. Wij ondersteunen de aanbeveling om te onderzoeken welke mogelijkheden de verordening biedt om te komen tot verplichte maatregelen. Bij onvoldoende resultaat van de lopende maatregelen kunnen deze alsnog aan PS worden voorgelegd voor de KRW-periode 2021-2027.

- 2. Verzoek GS om met de gemeenten te bespreken welke rol de verplichte watertoets kan spelen bij het waarborgen van de ruimtelijke bescherming van beschermde gebieden voor de drinkwatervoorziening.**

Reactie

Wij nemen de aanbeveling mee als onderdeel van afstemming met gemeenten in het RO-spoor.

- 3. Verzoek GS om met andere instanties afspraken te maken over het signaleren van verboden activiteiten.**

Reactie

Wij onderschrijven deze aanbeveling.

Uit gesprekken met andere overheden en instanties blijkt dat het "uitbreiden" van taken door handhavers niet zonder meer mogelijk is. Dat geldt ook voor het signaleren en doormelden van mogelijke overtredingen van de verordening. Wij zullen als onderdeel van de Gebiedsdossiers de aanbeveling in de afstemming met gemeenten meenemen en de mogelijkheden verkennen. Wij werken momenteel aan de actualisatie van de omgevingsverordening inclusief implementatie van de omgevingswet. Daarbij wordt ook gekeken naar mogelijke herziening en/of decentralisatie van taken. Hierbij wordt ook de meldingsplicht beschouwd. Als blijkt dat dit een belangrijk

instrument blijft onder verantwoordelijkheid van de provincie zal onderzoek worden uitgevoerd naar verbetering van de toepassing van de meldingsplicht.

4. Verzoek GS om de voorlichting aan inwoners en bedrijven in de beschermde gebieden en specifieke branches (waaronder die voor de aanleg van bodemenergiesystemen) te verbeteren om de naleving van de regels te bevorderen.

Reactie

Wij onderschrijven deze aanbeveling.

Momenteel wordt gewerkt aan de actualisatie van de provinciale omgevingsverordening. In dat kader zal tevens gekeken worden naar de leesbaarheid van de verordening. Ook wordt in de Gebiedsdossiers een voorstel gedaan voor intensievere voorlichting. Hiermee geven wij invulling aan uw aanbeveling.

5. Verzoek GS een jaar na de behandeling van dit rapport inzicht te geven in de implementatie van de aanbevelingen

Reactie

Wij gaan deze aanbeveling uitvoeren.

6. Neem als PS het besluit om de in de Omgevingsverordening de ruimtelijke bescherming beter te waarborgen via gedetailleerdere regelgeving.

Reactie

Wij nemen deze aanbeveling mee bij de aanpassing van de provinciale omgevingsverordening, rekening houdend met de ontwikkelingen rond de omgevingswet.

In de verordening staat geen verplichting om grondwaterbeschermingszones op te nemen in bestemmingsplannen. Wij hebben hier bewust voor gekozen omdat deze zones periodiek worden geactualiseerd en daarmee het risico bestaat dat gemeenten achterhaalde zones gebruiken bij de beoordeling van ruimtelijke plannen. Bekeken wordt of via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) een digitale link kan worden gemaakt tussen het omgevingsplan van de gemeente en de omgevingsverordening van de provincie. Als dat het geval is komen geactualiseerde zones automatisch in het omgevingsplan. In afwachting van het DSO volstaat de bestaande situatie waarbij gemeenten gebruik maken van de omgevingsverordening.

Datum

15 mei 2019

Zaaknummer

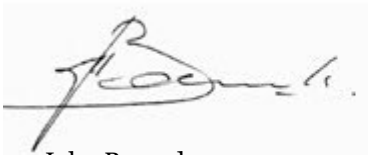
2019-005745

Blad

4 van 4

De Rekenkamer merkt op dat wij geen lijst hebben met functies die een groter of kleiner risico vormen voor de drinkwaterwinning en dat wij geen methodiek hebben voor de bepaling van het stand-still/step forwardbeginsel. In lijn met het gedachtegoed van de provinciale omgevingsvisie en de toekomstige Omgevingswet achten wij het niet wenselijk een vaste methodiek te gebruiken maar mogelijkheden tot maatwerk te behouden. Wel zullen wij bekijken of de verordening nuancering behoeft voor de bescherming van het grondwater.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Pieter Hilhorst
Secretaris